

Ansökan till Olle Jonson-priset – Sammanfattning, kunskapsbidrag och metodval

Kontrollrum utgör själva hjärtat i en produktion och är således en oerhört viktig men ofta osynlig del i många industrier. Trots sin underskattade roll har kontrollrum stor betydelse för att säkerställa kvaliteten och säkerheten i en produktion.

I ett kontrollrum är det en stor mängd information som ska bearbetas, och det sätt som rummet är uppbyggt på kan skapa informationsöverflöd och svårigheter att hantera informationen på ett effektivt sätt. Hinder för effektivitet är bristande tillförlitlighet i system, att nya programvaror och gränssnitt inte implementeras på rätt sätt, föråldrade IT-system, dåligt samspel mellan människa och teknik, men framför allt bristande arbetsmiljö och ergonomiska faktorer. Ineffektiv kontrollrumsdrift kan leda till felaktiga beslut, få stora konsekvenser för hälsa och miljö, men också leda till en minskad produktion, reducerad kvalitet och ökade kostnader.

Syftet med examensarbetet var att utveckla förbättringsmål för arbetsprocessen och arbetsmiljön för kontrollrum. Projektet har utförts genom observationer av Volvo Cars fabriks kontrollrum, semi-strukturerade intervjuer, fiskbensdiagram, 5-varför och benchmarking gentemot kontrollrum i andra fabriker. För att förstå kontrollrummet har fokus lagts på att förstå produktionsprocesserna i fabriken, eftersom dessa återspeglas i kontrollrummets displayer och övervakningssystem. Dessutom utfördes intern benchmarking på fyra fabriker internt på Volvo, men även extern benchmarking på fyra andra industriföretag med kontrollrum. Totalt har 8 olika kontrollrum studerats, vilket har gett en bred förståelse för olika arbetsmiljöer inom industrin. Resultaten från benchmarking, såväl som från litteraturstudier, visade att det fanns liknande utmaningar i olika företag och industrier. Genom att använda benchmarking har man kunnat synliggöra kontrollrum i olika industrier, visa på den direkta relevansen för kontrollrum inom industrin och skapa en bättre förståelse av kontrollrum.

Examensarbetet föreslår konkreta åtgärder och en handlingsplan, i bilaga 2, som kan appliceras på flera produktionsföretag och tillämpas av olika typer av industrier. Checklistan bygger på fyra huvudsakliga områden. i) Skapa en gemensam vision och ett gemensamt arbetssätt för kontrollrummet. ii) Förbättra den fysiska arbetsmiljön. iii) Förbättra övervakningssystemen. iv) Kontinuerligt förbättringsarbete.

Examensarbetet kan vara av intresse för andra industriföretag och ingenjörer att ta kontrollrum på större allvar och visar att ett genomtänkt och välutformat kontrollrum leder till en förbättrad prestanda - en högre effektivitet, ökad kvalitet och kostnadsbesparingar. Examensarbetet illustrerar kontrollrummets betydelse i olika industrier, lyfter fram vikten av ett effektivt system och identifierar nyckelfaktorer som påverkar effektivitet i kontrollrum. Examensarbetet bidrar även till en bättre insikt och förståelse för hur kontrollrum kan förbättras för att möta framtida behov och krav. Projektet utgör ett praktiskt bidrag till alla industriföretag med kontrollrum, som står inför liknande utmaningar och som befinner sig i en förändringsresa. Resultaten och slutsatserna kan ge värdefulla insikter och lärdomar till andra industriföretag med kontrollrum i deras strävan efter kontinuerliga förbättringar.